

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Aprobat,

Reprezentant legal
MURESAN IRINA RODICA

RAPORT DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII SDL

Perioadă de referință: Ianuarie 2017 -01 octombrie 2018

GAL Someș Transilvan

ASOCIAȚIA GAL SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Cuprins

Prefață	3
Rezumat.....	4
Context.....	6
Scopul și obiectivele evaluării	8
Metodologia de evaluare	9
Constatările și concluziile evaluării.....	15
Concluzii, recomandări și lecții învățate.....	43

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Prefață

Obiectivul general al Studiului de evaluare este reprezentat de evaluarea relevanței, eficienței și eficacității intervențiilor prin SDL, dar și a impactului și factorilor de succes sau de eșec ai acesteia. Realizarea obiectivului general asigură analiza modului în care strategia de dezvoltare locală a răspuns nevoilor actuale ale teritoriului, dar și a măsurii în care strategia a contribuit la prioritățile stabilite la nivelul țării și a Uniunii Europene.

Scopul general al evaluării este concentrat pe trei paliere și anume, îmbunătățirea calității, eficienței și eficacității implementării programelor de dezvoltare rurală.

Astfel, evaluarea SDL urmărește analiza eficacității (măsura în care au fost îndeplinite obiectivele stabilite), eficienței (relația optimă între resursele folosite și rezultatele obținute), relevanței (măsura în care obiectivele programate sunt în conformitate cu nevoile, problemele și diferite alte aspecte întâlnite în implementarea programului) și a impactului socio-economic generat de intervențiile programului asupra dezvoltării durabile și echilibrate a spațiului rural românesc.

Contextul în care a avut loc evaluarea:

Evaluarea a avut loc în perioada 1 noiembrie 2018 - 15 ianuarie 2019 și reflectă progresul implementării strategiei la data de 01 octombrie 2018.

Echipa de evaluatori:

Expert tehnic externalizat: Incze Laura

Responsabil tehnic GAL: Rus Letiția Cristina

Rezumat

Scopul evaluării este de a analiza realizările și contribuția Strategiei de Dezvoltare Locale la îndeplinirea obiectivelor PAC, a Strategiei Uniunii Europene pentru o creștere intelligentă, sustenabilă și inclusivă, în raport cu situația socio-economică și a mediului în teritoriu. Totodată, evaluarea va urmări contribuția SDL la realizarea priorităților de dezvoltare rurală, precum și rezultatele și impactul acestuia. Prin urmare, evaluarea va contribui la îmbunătățirea implementării programului și va fi folosită ca bază pentru eventuale actualizări ale strategiei pe parcursul implementării sale.

În ansamblu, elaborarea prezentului raport de evaluare precum și concluziile extrase au fost direct corelate cu disponibilitatea datelor provenite din monitorizarea proiectelor, aceasta fiind la rândul lor în relație directă cu gradul de implementare a măsurilor programate, considerând că la finalul anului 2018, implementarea SDL se află încă într-o etapă timpurie. Astfel, raportat la mai multe elemente analizate, prezentul studiu surprinde doar trendurile inițiale, a căror evoluție va fi analizată și substanțiată în evaluări viitoare.

În general, gradul de eficacitate al SDL este unul mediu și reflectă rezultatele obținute în primii doi ani de implementare (2017, 2018).

La începutul lunii octombrie 2018 nicio măsură nu a înregistrat proiecte finalizate și există măsuri prin care încă nu s-a selectat niciun proiect.

Din perspectiva financiară, cheltuielile efectuate reprezintă doar 78,86% din alocarea financiară totală, iar sumele contractate reprezintă 54,85 % din alocarea financiară totală. În aceste circumstanțe gradul de atingere a indicatorilor de realizare este unul nonexistent.

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Totuși GAL respectă planul de implementare prevăzut în momentul elaborării SDL, perspectivele legate de atingerea țintelor intermediare și finale ale indicatorilor definiți par a fi pozitive, în scenariul unei creșteri substanțiale a valorii cheltuielilor contractate și efectuate în perioada următoare.

Rezultatele procesului de evaluare pentru domeniile de intervenție vizate în cadrul întrebărilor comune de evaluare sunt determinate de analiza măsurilor ce contribuie direct sau indirect la respectivele DI.

Evaluarea realizată evidențiază Prioritatea 1 și domeniile de intervenție aferente ca având cel mai redus grad de implementare, în timp ce domeniul de intervenție 6A (Facilitarea diversificării, a înființării și dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă) prezintă cele mai bune rezultate din perspectivă procedurală și a realizărilor înregistrate, fiind însă încă prea devreme pentru identificarea unor efecte nete semnificative generate de implementarea proiectelor ce contribuie la acest DI (proiectele sunt preconizate să se finalizeze în anul 2021).

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Context

Teritoriul GAL Someș Transilvan este situat în Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest, în partea estică a județului Cluj. Teritoriul se află la intersecția a două mari unități de relief, Podișul Someșean respectiv Câmpia Transilvania, și este intersectat în direcția sud-nord de râul Someșul Mic. Din punct de vedere morfologic, trei sferturi din suprafața GAL-ului reprezintă zona deluroasă, cu versanți cu pante relativ domoale, cu altitudini de până la 500 m, iar un sfert din teritoriu zona depresionară a Someșului Mic, cu terase de luncă și altitudini de până la 280 m. Teritoriul GAL-ului este format din 12 comune și localitățile aferente acestora: Aluniș, Apahida, Bobîlna, Bonțida, Borșa, Cornești, Dăbâca, Iclod, Jucu, Mintiu Gherlii, Sic și Vultureni. Populația totală a comunelor aferente GAL Someș Transilvan este de 39.226 persoane, pe o suprafață de 894,33 km², teritoriul având o densitate medie a populației de 43,86 persoane/km².

Populația teritoriului este multiculturală, formată prin convietuirea mai multor naționalități: români, maghiari, rromi și chiar și germani, dar într-un procent mai scăzut. Confesiunile religioase existente sunt: ortodoxă, reformată, pentecostală, greco-catolică, baptistă, adventistă și romano-catolică.

Cele mai importante activități agricole care se desfășoară pe raza acestui teritoriu sunt agricultura, pomicultura, creșterea animalelor și apicultura. De menționat faptul că la nivel de asociativitate în activități agricole există deja două cooperative, una legumicolă, iar cealaltă apicolă.

Din punct de vedere turistic teritoriul se află într-o situație foarte avantajoasă, disponând de mai multe valori culturale și istorice care reprezintă reale atracții turistice.

ASOCIAȚIA GAL SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Dată fiind bogăția teritoriului atât din punct de vedere cultural și istoric, multiculturalitatea etnică, precum și problemele sociale cu care se confruntă, există mai multe organizații neguvernamentale care și-au propus să contribuie la dezvoltarea socio-economică a teritoriului.

Principalele obiective previzionate

Pentru definirea obiectivelor și direcțiilor de dezvoltare previzionate, în primul rând este necesară luarea în considerare a celor prevăzute în Strategia Europa 2020, Programul Național de Reformă 2015 și Strategia de dezvoltare a Județului Cluj 2014-2020. Totodată, este necesară și analizarea realizărilor exercițiului trecut, a necesităților reale existente și apărute în ultima perioadă. De aceea, noua strategie de dezvoltare a GAL-ului Someș Transilvan își propune o reală dezvoltare economică, socio-culturală a teritoriului, prin stimularea parteneriatelor, transferului de cunoștințe și implementarea inițiativelor inovative, dar mai ales implicarea reală a cetățenilor în deciziile strategice pe termen lung. Ceea ce se dorește sunt sprijinirea conservării patrimoniului local și al tradițiilor, stimularea asociativității, a activităților de turism rural, stimularea activităților de economie socială, dezvoltarea produselor locale, crearea de locuri de muncă, precum și îmbunătățirea micii infrastructuri locale. Ca urmare a celor relatate, obiectivele strategice pe termen lung previzionate sunt aceleași ca și în exercițiul anterior: dezvoltarea economică și socio-culturală sustenabilă și durabilă, bazată pe întărirea coeziunii socio-economice și a identității teritoriale.

Scopul și obiectivele evaluării

Evaluarea reprezintă o analiză intensă, limitată în timp, care examinează de o manieră sistematică și obiectivă relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul, sustenabilitatea, performanța, succesul strategiilor, programelor, politicilor publice sau proiectelor aflate în desfășurare sau finalizate. Evaluarea este cea care ne informează ce funcționează și ce nu funcționează și mai ales, de ce anume, și face recomandări pentru îmbunătățirea implementării și rezultatelor unei intervenții.

Scopul evaluării nu este să detecteze toate imperfecțiunile implementării strategiei. Acestea sunt, de regulă, interminabile și adesea inerente. Scopul evaluării este să detecteze aspectele cheie care trebuie să pot fi schimbată pentru creșterea relevanței, eficacității, eficienței, impactului strategiei, a plus-valorii metodei LEADER etc.

Prezenta evaluarea are două obiective:

- raportarea la diferite nivele, prin colectarea de informații și dovezi solide, modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL;
- înțelegerea ce și cum funcționează sau de ce nu funcționează (factorii și mecanisme care influențează rezultatele SDL) contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

Metodologia de evaluare

Luând în considerare contextul Strategiei și stadiul în care se află implementarea acesteia, respectiv faptul că până în momentul de față nu a fost finalizat niciun proiect, evaluarea se va concentra pe următoarele aspecte:

- analiza progresului privind depunerea și contractarea proiectelor. Factori care influențează acest progres, măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea ritmului de contractare.
- analiza progresului implementării proiectelor contractate. Aspecte tipice ale implementării proiectelor; factori tipici care influențează implementarea proiectelor; analiza măsurii în care progresul este adekvat față de planul de implementare al proiectelor; analiza capacitații beneficiarilor proiectelor de a identifica și aplica măsuri de corecție atunci când este necesar; măsura în care progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate; măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor.
- lecții care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.

Așadar considerăm că următoarele metode de evaluare vor asigura îndeplinirea obiectivelor evaluării, respectiv vor răspunde la întrebările formulate prin acestea și vor asigura o implementare îmbunătățită în viitor:

- Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative
- Chestionarul
- Focus grup

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Descrierea metodelor folosite:

Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative

Această metodă reprezintă un proces de colectare și analiză a informațiilor relevante pentru evaluare, din surse scrise - ex. rapoarte de progres ale beneficiarilor de proiecte, date de monitorizare ale operațiunilor finanțate, documente rezultate ca urmare a implementării operațiunilor, analize socio-economice relevante pentru obiectivele strategiei, date statistice colectate de către diverse instituții cu relevanță pentru evaluarea implementării strategiei, documentelor publice (acte normative, strategii sectoriale, politici publice) etc.

Informațiile colectate prin studiul documentelor oferă o bază importantă de înțelegere a contextului de implementare a intervențiilor, a progresului implementării strategiei, a factorilor care influențează pozitiv sau negativ implementarea și rezultatele obținute, a dinamicii mediului socio-economic cu relevanță pentru obiectivele strategiei.

Avantaje ale metodei : cost semnificativ mai redus comparativ cu cel al altor metode de investigare; acoperirea unei arii geografice sau temporale mai mari; posibilitatea realizării unor studii la nivel regional sau zonal cu un buget mic.

Unele dintre documente (ex. rapoarte de progres) pot prezenta o imagine subiectivă, cu accentuarea succeselor și minimizarea problemelor. Volumul de documente relevante poate fi ridicat, ceea ce, în condiții de resurse limitate, impune o selecție a informațiilor colectate.

ASOCIAȚIA GAL SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO29CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Informațiile sunt colectate ca atare, fără posibilitatea de a adresa în mod imediat întrebări de clarificare. În schimb, astfel de întrebări pot fi notate și clarificate prin utilizarea altor metode și tehnici de evaluare (de exemplu, în cadrul interviurilor).

Alte limitări ale acestei metode se datorează unor posibile situații precum:

- documentele au fost întocmite cu alte scopuri decât cele ale evaluării; de aceea, se poate întâmpla ca evaluatorii să aibă la dispoziție doar o parte din informația de care au nevoie, și, într-un format care s-ar putea să nu fie cel dorit;
- informația despre modul în care au fost întocmite documentele este în general redusă;
- calitatea documentelor este influențată de experiența persoanelor care le-au elaborat - putând reflecta în mod incorrect, incomplet sau subiectiv fenomenul prezentat;
- documentele studiate pot conține date distorsionate, astfel încât să reflecte un anumit punct de vedere sau să reiasă anumite idei, ceea ce distorsionează realitatea.
- Risc de supra-informație și, în consecință, riscul de a intra în detalii cu o relevanță scăzută pentru evaluare și de a investi un timp nejustificat de mare în această activitate.

Studiul documentelor este una dintre primele activități realizate în cadrul procesului de evaluare. Stabilirea informațiilor cheie pe care evaluatorul dorește să le colecteze poate ajuta în focalizarea activității și evitarea pierderii în detalii. Demersul va fi concentrat către studierea acelor documente cu o relevanță sporită pentru evaluare.

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Chestionarul

Sondajul de opinie este o tehnică cantitativă de colectare a datelor prin adresarea de întrebări:

- persoanelor care au anumite cunoștințe despre un anumit fenomen, proces, eveniment, activitate etc.
- persoanelor care au anumite caracteristici (vârstă, gen, nivel educațional, ocupație, funcție etc.)
- persoanelor, în general, pentru a afla opiniile, valorile, atitudinile și comportamentele în legătură cu un anumit fapt social, eveniment, tematică, aspect etc.

Sondajul de opinie reprezintă o modalitate de a colecta informații de la un grup țintă prin intermediul unui chestionar. Grupurile țintă pot fi diverse: beneficiari de proiecte, non-beneficiari, beneficiari indirecți (grupurile țintă ale operațiunilor finanțate), populația vizată de strategia de dezvoltare locală, întreprinderi/agenți economici, reprezentanți ONG etc.

Sondajul de opinie se realizează prin aplicarea unui chestionar (conținând întrebări și variante posibile de răspuns, dar și întrebări deschise, la care respondenții au posibilitatea să răspundă conform situației lor specifice) unei anumite părți din întreaga populație vizată (chestionarul se aplică doar subiecților din eșantion).

Pentru a obține date și informații care să permit generalizări la nivelul întregii populații vizate, trebuie respectate anumite rigori în elaborarea eșantionului de subiecți (selectarea populației se face după criterii riguroase de eșantionare); procesul de colectare a datelor este, în general, laborios, făcându-se în conformitate cu anumite proceduri standardizate; numărul de subiecți investigați prin intermediul

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

sondajului, este, în general, mare; datele trebuie colectate în situații normale, cât mai apropiate de viața de zi cu zi; datele sunt prezentate într-o formă măsurabilă cantitativ, cea mai simplă fiind prezența sau absența unui atribut.

Chestionarul a fost utilizat pentru colectarea de informații privind experiența beneficiarilor acumulată prin implementarea proiectelor finanțate prin GAL. În acest sens au fost definite două tipuri de chestionare:

- Chestionar adresat beneficiarilor de proiecte în domeniul activităților agricole (a cuprins beneficiari în cadrul M6/6B);
- Chestionar adresat beneficiarilor de proiecte în domeniul activităților non-agricole (a cuprins beneficiari în cadrul m4/6A);

Ancheta pe bază de chestionar s-a derulat în perioada 15.11/2018 - 15/12/2018.

Focus grupul

Focus grupul este o tehnică bazată pe o discuție de grup cu privire la tematicile selectate, permitând participanților să formuleze și să exprime opinii cu privire la un anumit subiect; tehnica folosește interacțiunea și creativitatea participanților pentru a dezvolta și consolida informațiile colectate, fiind util în special pentru analizarea temelor sau domeniilor care dau naștere unor diferențe de opinie care trebuie reconciliate sau care se referă la întrebări complexe care trebuie explorate în profunzime. Formatul tipic de focus grup implică un grup relativ omogen, de aproximativ 8-10 persoane, care se întâlnesc o singură dată, pentru o perioadă de aproximativ 1,5 - 2 ore. Interacțiunea cu grupul este facilitată de un moderator care lansează subiectele/temele sau întrebările pentru discuție.

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Focus grupul face posibilă reunirea mai multor factori implicați în implementarea strategiei sau vizați de aceasta (beneficiari ai strategiei, diverși factori interesați de pe plan local, parteneri GAL, personal angajat din cadrul GAL) și colectarea unei cantități mari de date calitative într-un interval de timp relativ scurt. Tehnica permite evaluatorului să examineze diferențele perspective ale participanților, dar și să exploreze modul în care opiniile se susțin, prin prezentarea argumentelor și contra-argumentelor, prin interacțiunea cu ceilalți participanți într-un context de grup.

Focus grupul este o formă de evaluare participativă. Prin implicarea actorilor sau beneficiarilor unei strategii în calitate de co-participanți la evaluare, concluziile evaluării vor fi mai credibile și mai ușor acceptate. Tehnica focus grupului poate fi, de asemenea, utilizată pentru validarea datelor colectate anterior sau pentru completarea unor date cantitative.

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECEC1430RON06
BONTIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonjida, jud. Cluj

Constatările și concluziile evaluării

ANALIZA SITUAȚIEI DE IMPLEMENTARE A SDL

Tabelul 1 Stadiul implementării SDL la data de 01 octombrie 2018

MĂSURA ALOCARE	CONTRACTAT	ÎN EVALUARE AFIR SAU GAL		LANSAT	URMEAZĂ FIE LANSAT/ REALOCAT	SĂ PLĂȚI FĂCUTE
		Nr.	Val.			
M1/6B	373,286 €	3	110,785 €	4	148,501 €	114,000 €
M2/6B	195,244 €	1	47,531.11 €	2	59,418 €	0 €
M3/6B	100,000 €	0	0 €	0	0 €	89,960 €
M4/6A	480,000 €	16	480,000 €	0	0 €	0 €
M5/6A	263,899 €	1	22,050 €	5	241,397.82 €	0 €
M6/2B	280,000 €	7	280,000 €	0	0 €	0 €
M7/2A	72,350 €	0	0 €	0	72,350 €	0 €
M8/3A	85,997 €	1	85,996.45 €	0	0 €	0 €
M9/1C	20,456 €	0	110,785 €	0	0 €	0 €
M10/1A	0 €	0	0 €	0	0 €	0 €
TOTAL	1,871,232 €	29	1,026,362.56 €	14	449,316.82 €	286,350 €
% DIN ALOCARE	100	54,85	24,01	15,30	5,90	22,45

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

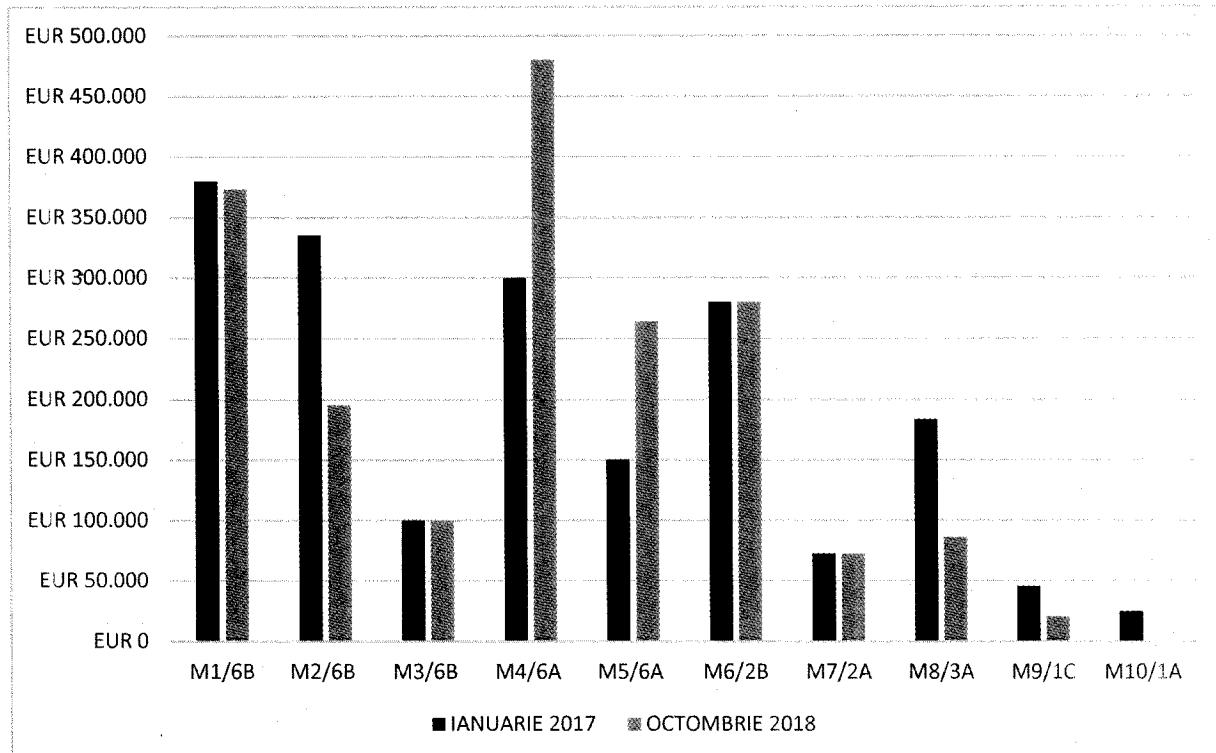
CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Până la începutul lunii octombrie 2018 GAL Someș Transilvan a lansat 21 sesiuni de depunere a proiectelor prin cele 10 măsuri cuprinse în SDL (fiecarea lansare de măsura = o sesiune).

În total s-au depus 60 de proiecte, din care au fost selectate, la nivel OJFIR/CRFIR, un număr de 43 proiecte din care sunt contractate 29 cu o valoare nerambursabilă totală de 1.026.362,56 euro, iar alte 14 proiecte se află în evaluare la AFIR. Astfel 54,85% din valoarea alocată pentru finanțarea proiectelor este contractată și 22,45% este plătită către beneficiari.

Grafic 1 Evoluția alocării financiare a măsurilor din SDL

De-a lungul implementării SDL alocarea finanziară a măsurilor a suferit modificări în două rânduri:

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONJDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonjda, jud. Cluj

- În urma eliminării măsurii M10/1A, bugetul acesteia a fost transferat către măsura M5/6A împreună cu o sumă parțială din alocarea măsurii M9/1C, în total 50.000 euro.

Reallocarea a fost oportună datorită situației actuale din perioada respective, conform căreia au fost lansate toate trei măsurile însă dacă pe măsura M5/6A s-au depus proiecte cu valoare totală mai mare decât alocarea măsurii, pe măsurile M9/1C și M10/1A nu s-a depus nici un proiect, mai mult nu au fost identificați potențiali beneficiari direcți pentru acestea.

Considerăm că această reallocare va avea un efect pozitiv asupra realizării obiectivelor SDL-ului. Vor fi create noi afaceri în teritoriu, vor fi create noi locuri de muncă care vor contribui la dezvoltarea teritoriului și la atingerea indicatorilor propuși în SDL.

- În cadrul celei de a doua modificare de SDL au fost efectuate următoarele reallocări:

REALOCARE LA M4/6A	DE	LA	DE	LA	DE	LA	TOTAL
	M8/3A		M2/2B		M1/6B		
	97,237.00		76,049.00		6,714.00		180,000.00
REALOCARE LA M5/6A	DE LA M2					TOTAL	
	63,899.00					63,899.00	

Realocările de mai sus au fost necesare datorită evoluției ultimelor sesiuni de depunere a proiectelor pe măsurile M4/6A și M5/6A conform următoarelor:

În cadrul ultimei sesiuni de depunere a proiectelor pe măsura M4/6A valoarea publică totală a proiectelor depuse a ajuns la 440% din nivelul alocării sesiunii, iar pe măsura

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

M5/6A la 156,63%, existând astfel o suprasolicitare consistentă pentru finanțarea investițiilor în activități neagrile.

Fiind vorba despre ultima sesiune în cadrul celor două măsuri, s-a propus suplimentarea alocării și finanțarea proiectelor eligibile neselectate din cauza epuizării fondurilor în limita sumelor disponibile la nivelul SDL.

Menționăm că în urma acestei realocări au fost finanțate 8 proiecte în urma cărora se vor crea 14 noi locuri de muncă în teritoriu.

Analizând aceste modificări realizate considerăm că efectul acestora asupra implementării SDL la nivelul teritoriului va fi unul pozitiv, prin faptul că această modificare contribuie la creșterea gradului de absorbție, respectiv accesarea cât mai rapidă a fondurilor alocate pentru dezvoltarea locală a teritoriului GAL Someș Transilvan.

Modificările realizate nu influențează îndeplinirea indicatorilor asumați la momentul elaborării

SDL.

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONJDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonjda, jud. Cluj

ANALIZA PROGRESULUI PRIVIND DEPUNEREA ȘI CONTRACTAREA PROIECTELOR

În ceea ce privește progresul depunerii și contractării proiectelor la GAL am realizat o centralizare a următoarelor informații:

- data lansării apelului de selecție
- data depunerii proiectului la GAL
- data închiderii apelului de selecție
- data depunerii proiectului la AFIR
- data semnării contractului de finanțare
- data încasării primei tranșe

Astfel constatăm o evoluție uniformă în ceea ce privește perioada de evaluare la GAL, care în cazul proiectelor de sprijin forfetar ajunge în medie la 40 de zile, iar în cazul proiectelor de investiții sau servicii, 60 de zile pe toată perioada de implementare până la 01 octombrie 2018.

Însă constatăm diferențe semnificative ale perioadelor de evaluare la AFIR în funcție de perioade ale anului și tipul măsurii în cadrul căreia au fost depuse proiectele.

Așadar constatăm că proiectele depuse în cadrul sesiunilor lansate la începutul implemetării SDL (primăvara 2017), s-au aflat în etapa de evaluare pe o perioadă mult prea îndelungată la AFIR. Astfel proiectele de sprijin forfetar au fost în evaluare în medie 145 de zile, iar cele de investiții 270 de zile.

Considerăm că un factor important care a influențat aceste întârzieri a fost faptul că procedurile în momentul respectiv nu erau destul de clare.

În cazul proiectelor cu sprijin forfetar depuse în sesiunile următoare, lansate la sfârșitul anului 2017 și începutul anului 2018, situația s-a mai îmbunătățit, perioada de evaluare la AFIR fiind în medie 75 de zile pentru proiectele care se încadrează în art. 19.1.i și 28 de zile în cazul proiectelor care se încadrează în art. 19.1.ii. Însă nu

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

putem constata aceeași situație și în cazul proiectelor de investiții care aplică mecanismul de rambursare, pentru că acestea se află în evaluare la AFIR în medie 230 de zile.

În continuare prezentăm forma grafică a informațiilor de mai sus:

Tabelul 2 Durata evaluării proiectelor cu sprijin forfetar la începutul implementării SDL

EVALUARE LA	GAL	AFIR
ZILE	40	145

Tabelul 3 Durata evaluării proiectelor de investiții/servicii la începutul implementării SDL

EVALUARE LA	GAL	AFIR
ZILE	60	170

Tabelul 4 Durata evaluării proiectelor cu sprijin forfetar(art. 19.1.ii) în 2018

EVALUARE LA	GAL	AFIR
ZILE	40	75

Tabelul 5 Durata evaluării proiectelor cu sprijin forfetar (art. 19.1.i) în 2018

EVALUARE LA	GAL	AFIR
ZILE	40	75

Tabelul 6 Durata evaluării proiectelor de investiții/servicii în 2018

EVALUARE LA	GAL	AFIR
ZILE	60	170

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

EVALUAREA LOGICII DE INTERVENȚIE A PROGRAMULUI

În realitatea de zi cu zi este dificil de întâlnit o logică a intervenției simplă, solidă și clară.

Strategiile de dezvoltare locale sunt elaborate ca răspuns la un apel, bazându-se pe un format predefinit și prin urmare sunt influențate de o varietate de elemente: nevoia de a răspunde unor cerințe administrative, de a satisface criteriile de evaluare pentru a fi selectate, de a adresa toate nevoile identificate în cadrul teritoriului GAL, de a menține o abordare generală și a nu crea un cadru rigid etc. Astfel de elemente și diverse altele pot genera devieri de la o structură clară a logicii de intervenție a strategiei, putând duce la situații în care elemente importante ale strategiei devin neclare sau sunt omise. Totodată, strategia a fost elaborată cu destul de mult timp în urmă (3 ani) și prin urmare este necesar să se țină cont de eventualele schimbări survenite în ceea ce privește premizele pe care s-a bazat logica de intervenție și diversele elemente de context local.

Pentru a putea îmbunătăți logica de intervenție a strategiei, este necesară o verificare atentă a coeranței logice, a rigorii conceptuale, a fezabilității activităților date fiind resursele financiare disponibile și a măsurii în care activitățile prevăzute sunt încă relevante în condițiile unor nevoi dinamice.

Verificarea logicii de intervenție reprezintă una dintre cele mai bune ocazii de a genera un schimb de idei pentru a identifica modalități de îmbunătățire a implementării strategiei, precum și pentru o eventuală reorientare a activităților viitoare ale strategiei în funcție de logica revizuită a intervenției. Acest proces are o importanță deosebită în ceea ce privește învățarea colectivă, mai ales având în

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

vedere faptul că multe dintre persoanele implicate în implementarea și evaluarea strategiei sunt diferite de persoanele care au elaborat strategia.

Tabelul 7 Măsurile din SDL și Domeniile de Intervenție la care contribuie

P →	DI →	Măsură →									
		M1/6B	M2/6B	M3/6B	M4/6A	M5/6A	M6/2B	M7/2A	M8/3A	M9/1C	M10/1A
P1	1A)										x
	1C)									x	
P2	2A)										
	2B)						x	x			
P3	3A)									x	
P6	6A)				x	x	x	x			
	6B)	x	x	x							

În cadrul SDL, GAL Someș Transilvan și-a propus să intervenă cu 10 măsuri de finanțare care să contribuie la 4 priorități de dezvoltare rurală, respectiv 7 domenii de intervenție prevăzute în Reg.(UE)nr.1305/2013.

Obiectivul măsurii **M1/6B** a fost să contribuie atât la sporirea calității vieții în teritoriu, cât și la stimularea activităților de agrement, conservarea patrimoniului local și la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban.

În cadrul acestei măsuri s-au depus proiecte care vizează atât activități de agrement sau recreere și conservarea patrimoniul local, cât și proiecte de investiții în îmbunătățirea serviciilor de bază din comunitățile locale, care asigură sporirea calității vieții în teritoriu. Astfel considerăm că se păstrează logica intervenției.

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Obiectivul măsurii **M2/6B** a fost să contribuie la punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural prin acțiuni inovative, ducând astfel la creșterea atractivității zonei, păstrarea identității locale și la o dezvoltare locală durabilă.

Proiectele depuse și contractate sau aflate în contractare în cadrul acestei măsuri vizează acțiuni care conduc la creșterea atractivității zonei, păstrarea identității locale și la o dezvoltare locală durabilă, astfel s-a contractat un proiect în branding teritorial, se află în contractare un proiect de punere în valoare a patrimoniului imaterial și unul în valorificarea patrimoniului natural prin ecoturism.

Considerăm că măsura păstrează logica pentru care a fost introdusă în SDL și prin acțiunile proiectelor finanțate va duce la îndeplinirea obiectivelor propuse.

În cadrul primelor sesiuni de selecție a proiectelor, GAL a întâmpinat probleme în identificarea potențialilor beneficiari ai măsurii, întrucât procedura 19.2, care trebuia preluată obligatoriu pentru proiectele selectate de GAL, impunea obligatoriu ca în cadrul măsurilor de servicii, solicitantul să demonstreze capacitatea financiară prin prezentarea bilanțului pe ultimii 3 ani, care să demonstreze o medie a cifrei de afaceri mai mare sau egală cu 50% din valoarea finanțării.

Astfel ONG-urile fără istoric financiar sau cele noi nu erau eligibile pentru depunerea unui proiect. Ulterior în cadrul versiunii 5 a manualului de procedură 19.2 s-a corectat acest punct de verificare, astfel începând din iulie 2018 pot fi finanțate și entități noi sau cele fără istoric financiar în anii anteriori depunerii proiectului.

Obiectivul măsurii **M3/6B** contribuie la desegregarea comunităților/persoanelor marginalizate, la îmbunătățirea calității vieții acestora și la dezvoltarea socio-economică a zonei.

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Această măsura a fost prima lansată în 2017, însă având în vedere multiplele necunoscute și neclarități în jurul acesteia nu a fost depus niciun proiect până în februarie 2018. Proiectul depus a fost retras ulterior de beneficiar datorită unor considerente financiare.

Ulterior echipa GAL Someș Transilvan a realizat o evaluare amplă cu privire la blocajele apărute în implementarea acestei măsuri luând în considerare toate aspectele care influențează acest demers. Astfel am analizat motivele pentru care măsura nu reprezintă mare interes pentru potențialii beneficiari (instituții publice și/sau furnizori de servicii sociale) și s-a constatat că la nivelul comunelor din teritoriu nu există clădiri adecvate pentru desfășurarea acestor tipuri de servicii, respectiv nu este suficientă dotarea ci ar fi necesară modernizarea/reabilitarea unor clădiri existente aflate în stare precară sau construirea unei noi clădiri pentru a asigura infrastructura potrivită, însă pentru aceste tipuri de investiții suma de 50.000 de euro, alocarea maximă pentru un proiect prin SDL, era insuficientă.

S-au luat în considerare și condițiile specifice măsurii 5.2 POCU dedicată proiectelor de infrastructură finanțate de GAL-uri, conform căreia sustenabilitatea proiectului înseamnă furnizarea unor servicii sociale pentru minimum 250 de persoane din grupul țintă, și astfel considerăm că investiția realizată în infrastructura care va asigura locația acestora va fi una de dimensiune mai mare decât 50.000 de euro.

Totodată în vederea asigurării unei funcționări corespunzătoare a infrastructurii sociale

înființate la nivelul teritoriului, considerăm oportună includerea în lista criteriilor de selecție a numărului de persoane care vor beneficia de activitățile/rezultatele proiectului, astfel vom putea puncta suplimentar proiectele care deservesc mai multe persoane din grupul țintă. Această modificare asigură îndeplinirea indicatorului de monitorizare conform căruia prin această măsură de finanțare populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite va fi 80 de persoane.

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Astfel s-a propus mărirea alocării maxime pentru un proiect în cadrul măsurii M3/6B de la 50.000 de euro la 100.000 de euro și includerea unui nou criteriu de selecție cu privire la numărul beneficiarilor de servicii sociale.

În noua formă, măsura a fost lansată la începutul lunii septembrie.

Măsurile **M4/6A** și **M5/6A** contribuie în mod direct la realizarea DI 6A prin facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de noi locuri de muncă. Totodată se propune încurajarea unor activități și forme de organizare inovative, respectiv incluziunea socială prin prioritizarea proiectelor dezvoltate de structuri de economie socială și/sau a proiectelor care își propun angajarea unor persoane aparținătoare grupurilor vulnerabile. Măsurile M4/6A și M5/6A până în momentul de față au fost cele mai solicitate dar și cele mai controversate. S-au depus în total 29 proiecte pe măsura M4/6A, respectiv 7 proiecte pe măsura M5/6A, însă fondurile disponibile pentru cele două măsuri au fost doar pentru 10 proiecte - măsura M4/6A, respectiv 4 proiecte - măsura M5/6A.

În urma unei analize realizate de GAL, s-au reevaluat alocările bugetare și s-au realocat sume către aceste măsuri de la alte măsuri neaccesate, sau față de care interesul era scăzut. Astfel s-au finanțat în total 16 proiecte pe măsura M4/6A, respectiv 6 proiecte pe măsura M5/6A.

În urma acestor proiecte în teritoriu vor fi înființate 22 de activități noi non-agricole atât în domeniul recreației și turismului cât și în domeniul serviciilor și a producției. Vor fi create 38 de noi locuri de muncă, vor fi înființate 5 întreprinderi sociale. Considerăm că măsurile respectă logica pentru care au fost introduse în SDL.

Măsura **M6/2B** urmărește reînnoirea generațiilor în agricultură, prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri într-o exploatație agricolă, încurajează inovarea, creșterea

competitivității exploatațiilor agricole, precum și crearea valorii adăugate a produselor agricole.

Măsura îndeplinește obiectivele propuse prin proiectele contractate prin aceasta, respectiv cele 7 proiecte care vizează instalarea a 7 fermieri tineri sub 40 de ani ca șefi de exploatație.

Măsura M7/2A

Obiectivul măsurii este creșterea competitivității exploatațiilor agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante a exploatațiilor agricole, precum și investițiile pentru modernizarea fermelor și îmbunătățirea calității activelor fixe, respectiv investițiile în procesarea și marketingul produselor agricole.

Prin această măsură se acordă finanțare cu o intensitate între 50-90% în funcție de categoria de beneficiar, tipul investiției și a exploatației. Măsura a fost lansată în februarie și septembrie 2018, însă nu a fost depus niciun proiect.

Evaluând situația acestei măsuri, respectiv dacă logica intervenției încă este valabilă, constatăm că dificultățile potențialilor beneficiari se bazează pe intensitatea sprijinului. Majoritatea celor care intenționează să depună proiect pe această măsură renunță după analiza amănunțită a costurilor unui asemenea proiect. O altă problemă identificată în urma evaluării o reprezintă faptul că suma alocată este prea mică pentru beneficiarii mai mari care ar dispune de capacitatea financiară implementării unui asemenea proiect.

Totuși în continuare există potențiali beneficiari în teritoriu care intenționează să depună proiect în cadrul acestei măsuri, astfel menținerea măsurii se justifică încă.

În completarea intervențiilor din domeniul agriculturii vine măsura **M8/3A**, direcționată către promovarea formelor associative care contribuie la realizarea priorității P3 și a DI 3A. În cadrul analizei diagnostic s-a identificat principala problemă cu privire la agricultura din teritoriu, și anume faptul că majoritatea

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06

BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

fermierilor din teritoriu utilizează suprafețe mai mici de 2 ha (61,46%), ceea ce reprezintă un risc major și cauza principală a ineficienței agriculturii din zonă. Astfel prin măsura M8/3A s-a propus sprijinirea înființării și dezvoltării unor structuri asociative ale acestor fermieri, pentru o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar, creșterea valorii adăugate a produselor agricole, promovarea lor pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare.

Prin această măsură se finanțează un proiect care propune înființarea unei forme associative în domeniul pomiculturii bazat pe parteneriatul a 6 fermieri din teritoriu și o entitate cu o experiență bogată în crearea formelor associative în domeniul agroalimentar.

Măsura creează sinergie cu măsura M6/2B prin faptul că implică fermierii beneficiari ai acestei măsuri.

În funcție de alocarea financiară în planul de finanțare, ultima prioritate de dezvoltare rurală inclusă în SDL este P1, însă cu o importanță semnificativă datorită celor două măsuri de finanțare care contribuie la realizarea a două Domenii de Intervenție: 1A și 1C. Conform informațiilor obținute în cadrul analizelor efectuate în procesul de elaborare a SDL, s-a constatat o deficiență în ceea ce privește cunoștințele fermierilor, respectiv s-a identificat nevoia sprijinirii unor acțiuni de formare, informare și transfer de cunoștințe pentru fermieri, care vor avea acces la informații și cunoștințe care vor contribui la dezvoltarea abilităților în sectorul agricol. Astfel, **Măsurile M9/1C și M10/1A** urmăresc facilitarea transferului de cunoștințe și de competențe relevante care să stimuleze creșterea competitivității și diversificării produselor și a activităților din agricultură.

Ambele măsuri au fost lansate deja în vara anului 2017, însă nu s-a depus niciun proiect pe niciuna dintre măsuri. În cadrul sesiunilor de animare și informare a

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

teritoriului nu au fost identificați potențiali beneficiari direcți și nici indirecți, prin urmare s-a propus eliminarea măsurii M10/1A din SDL și realocarea sumei către alte măsuri de finanțare suprasolicitare, măsuri generatoare de venit. Indicatorii aferenți acestei măsuri au fost transferați la M9/1C.

Măsura M9/1C a fost lansată și în 2018, atunci când s-a depus un proiect care a fost selectat de GAL, însă în etapa de evaluare la AFIR proiectul a fost declarat neeligibil. S-a analizat situația și s-a constatat că a fost o greșală a evaluatorilor GAL, care a fost identificată punctual și asumat, urmând ca măsura să fie relansată în noiembrie 2018.

Dificultățile întâlnite în cadrul acestei măsuri sunt de natură procedurală, independentă de GAL, întrucât datorită preluării tuturor punctelor de verificare din procedura de evaluare a proiectelor pe măsura 1 PNDR 2014-20120, în fișa de evaluare din manualul de procedură 19.2 "pentru verificarea capacitatei financiare vor fi analizate situațiile financiare pentru solicitant înregistrate la Administrația Financiară - bilanț - formularele 10 și 20 pentru anii ultimii trei ani fiscale. Se verifică faptul ca media cifrei de afaceri/ veniturilor pentru anii n, n-1 și n-2 (unde este cazul) este cel puțin 50% din valoarea finanțării în cazul în care aplică individual sau 50% din valoarea activităților asumate de acesta prin Acordul de parteneriat în cazul în care aplică în parteneriat."

GAL Someș Transilvan a solicitat clarificări din partea AFIR și AM PNDR în această problemă, iar conform ultimelor răspunsuri, această condiție a rămas valabilă pentru proiectele care contribuie la realizarea articolului 14 din Regulamentul 1305/2013 și în versiunea 5 a manualului de procedură 19.2. Astfel în continuare rămân ca solicitanți eligibili doar entitățile cu capacitate financiară demonstrată prin cifra de afaceri/venituri realizate în ultimii 3 ani înainte de depunerea proiectului.

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

În general, se poate concluziona că toate măsurile sunt coerente cu strategia, modificările realizate au contribuit la eficientizarea implementării SDL și creșterea gradului de absorbție, respectiv accesarea cât mai rapidă a fondurilor alocate pentru dezvoltarea locală a teritoriului.

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

ANALIZA REZULTATELOR OBȚINUTE ÎN URMA APLICĂRII CHESTIONARELOR

În cadrul evaluării implementării SDL s-a efectuat un sondaj de opinie prin chestionarea beneficiarilor proiectelor care se află în implementare.

Chestionarul a fost utilizat pentru colectarea de informații privind experiența beneficiarilor acumulată prin implementarea proiectelor finanțate prin GAL. În acest sens au fost definite două tipuri de chestionare:

- Chestionar adresat beneficiarilor de proiecte în domeniul activităților agricole (a cuprins beneficiari în cadrul măsurii M6/2B);
- Chestionar adresat beneficiarilor de proiecte în domeniul activităților non-agricole (a cuprins beneficiari în cadrul măsurilor M4/6A și M5/6A);

Având în vedere stadiul implementării SDL, respectiv faptul că încă nu a fost finalizat niciun proiect, majoritatea fiind contractate în al doilea trimestru al anului 2018, întrebările adresate beneficiarilor în multe cazuri fac referire la situația și impactul previzionat după implementarea proiectelor.

Chestionar adresat beneficiarilor de proiecte în domeniul activităților non-agricole.

În ceea ce privește angajații în firmă, constatăm că în urma obținerii finanțării întreprinderile sprijinite vor dezvolta activități care necesită angajarea unei echipe de lucru, majoritatea previzionând angajarea a 2 sau 3 persoane.

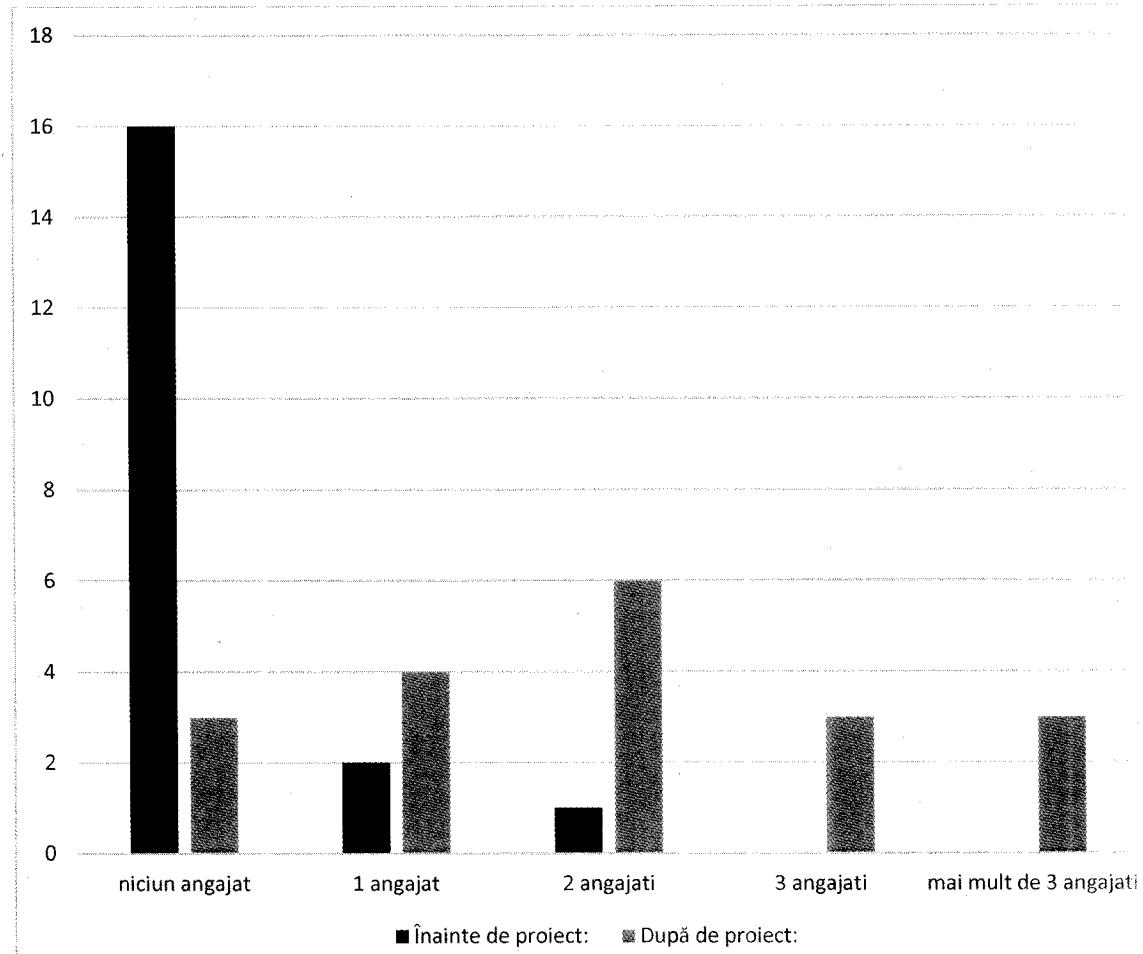

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Câtă angajați cu contract de muncă aveți în cadrul firmei?

În ceea ce privește metodele de promovare, constatăm un impact previzionat pozitiv. În urma implementării proiectului beneficiarii vor pune accent pe o promovare adecvată, astfel încât să asigure o vizibilitate suficientă pentru a atrage cât mai mulți clienți.

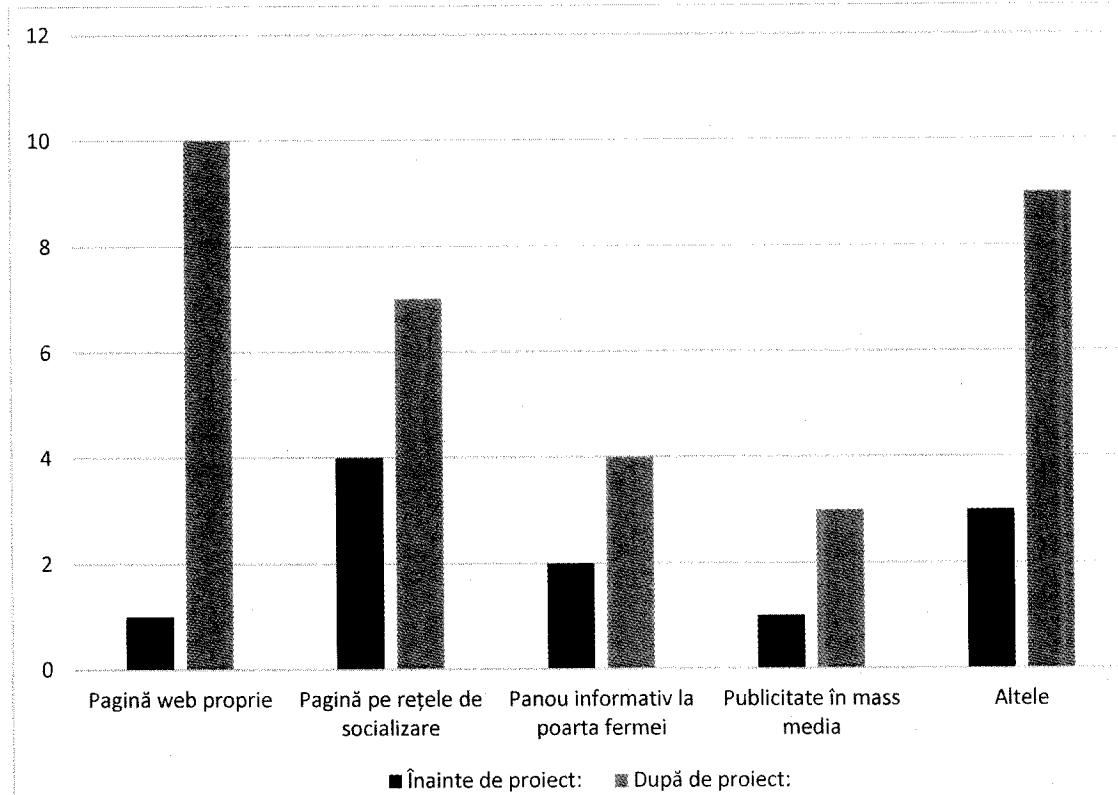

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Ce metode de promovare utilizați în cadrul firmei?

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Principalele schimbări la nivelul întreprinderilor beneficiare care au rezultat în urma obținerii finanțării:

- Existența capitalului pentru lucrări mecanizate (combustibil)
- Existența capitalului pentru plata zilierilor în extrasezon
- Diversificarea clientelei la care mă adresam
- Achiziționare de dotări
- Achiziționare echipamente IT
- Demersuri făcute în vedera realizării campaniei de promovare
- Achiziționarea echipamentelor profesionale, necesare derulării activității de prestări servicii de curățenie
- Achiziționarea de consumabile necesare derulării activității de prestări servicii de curățenie
- Contactarea clienților potențiali, care s-au arătat interesați de serviciile firmei
- Diversificarea domeniului de activitate
- Creșterea veniturilor
- Personal propriu
- Punct desfacere produse proprii
- Atenție sporită pentru domeniul de activitate înființată
- Mai mult timp petrecut cu planificarea lucrurilor
- Posibilitate de a investi în tehnologie nouă avansată
- Etc.

Principalele probleme întâmpinate de beneficiari în procesul de implementare a proiectului:

- Prea multe documente necesare - consum de hârtie excesiv
- Diverse restricții contabile

- Termene nerespectate de către instituțiile de stat (Cadastru)
- Durata documentațiilor
- Buget insuficient pentru investiție, care trebuie completat cu resurse proprii
- Creșterea costului manoperei și prețului materialelor
- Greu de găsit personal corespunzător
- Autorizarea activității este destul de complicată
- Identificarea furnizorilor potriviti pentru echiparea atelierului (care asigură și mențenanța la echipamentele achiziționate)

Principalele probleme întâmpinate în cadrul activității desfășurate de firmă:

- Lipsa sau găsirea foarte dificilă a zilierilor
- Furtul de fructe de pe terenul agricol
- Desfacerea discontinuă pe timpul vacanțelor și condeiilor
- Număr limitat de furnizori care ne poate oferi toate documentele necesare procedurii de implementare
- Lipsa experienței în domeniu din prezentul plan de investiții;
- Poziționarea pe o treaptă inferioară față de concurenți;
- Apariția concurenței pe piața locală
- Lipsa notorietății: este greu de pătruns pe această piață
- Lipsa cursurilor acreditate în domeniu
- Desfacerea producției proprii
- Lipsa asocierii reale în domeniu
- Lipsa valorificării la export la adevarata valoare a producției

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

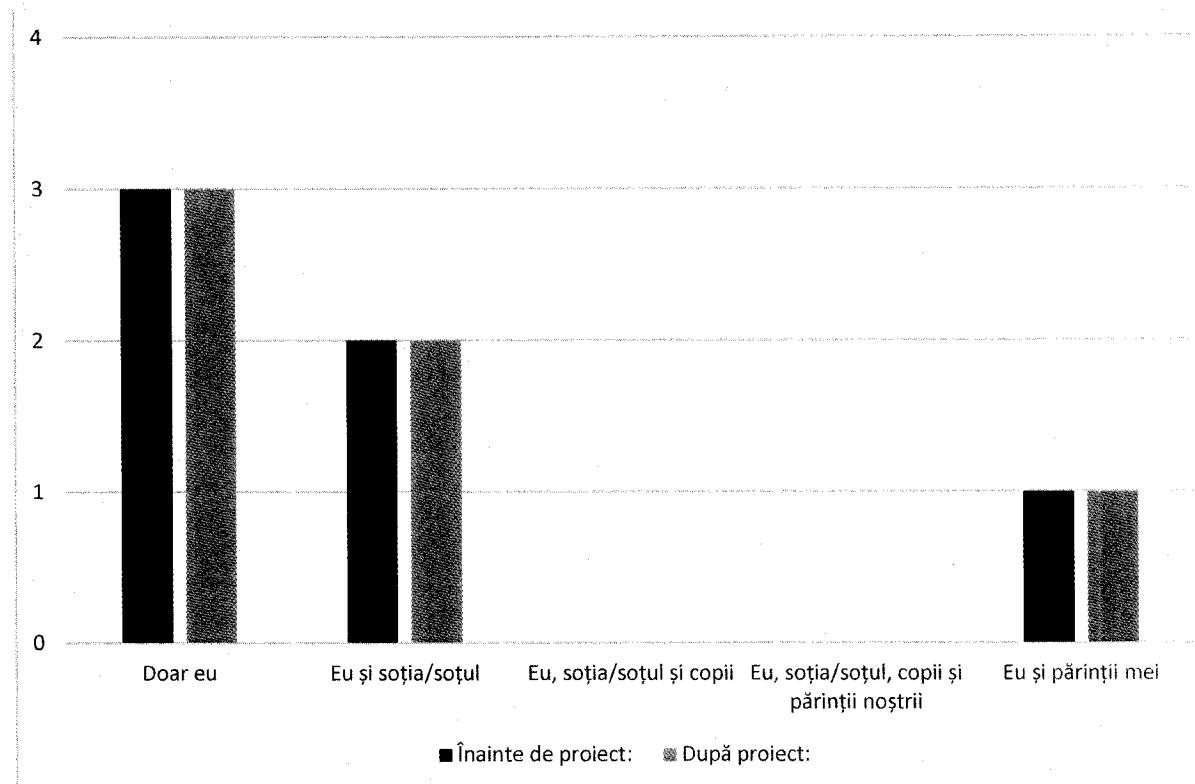
CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Chestionar adresat beneficiarilor de proiecte în domeniul activităților agricole.

Conform răspunsurilor primite de la beneficiari constatăm 3 modele de ferme, individual, soț-soție și fermier cu ajutorul părintilor. Constatăm că în gospodăriile finanțate nu s-a implementat modelul fermei de familie care să fie orientată spre piață, în aşa fel încât membrii gospodăriei respective să poată să ducă un trai decent cu ceea ce produc acolo. Faptul că majoritatea fermierilor lucrează singuri, denotă faptul că aceste exploatații nu sunt destul de sustenabile cât să susțină o întreagă familie financiar.

Câți membri ai familiei Dvs. lucrează în fermă?

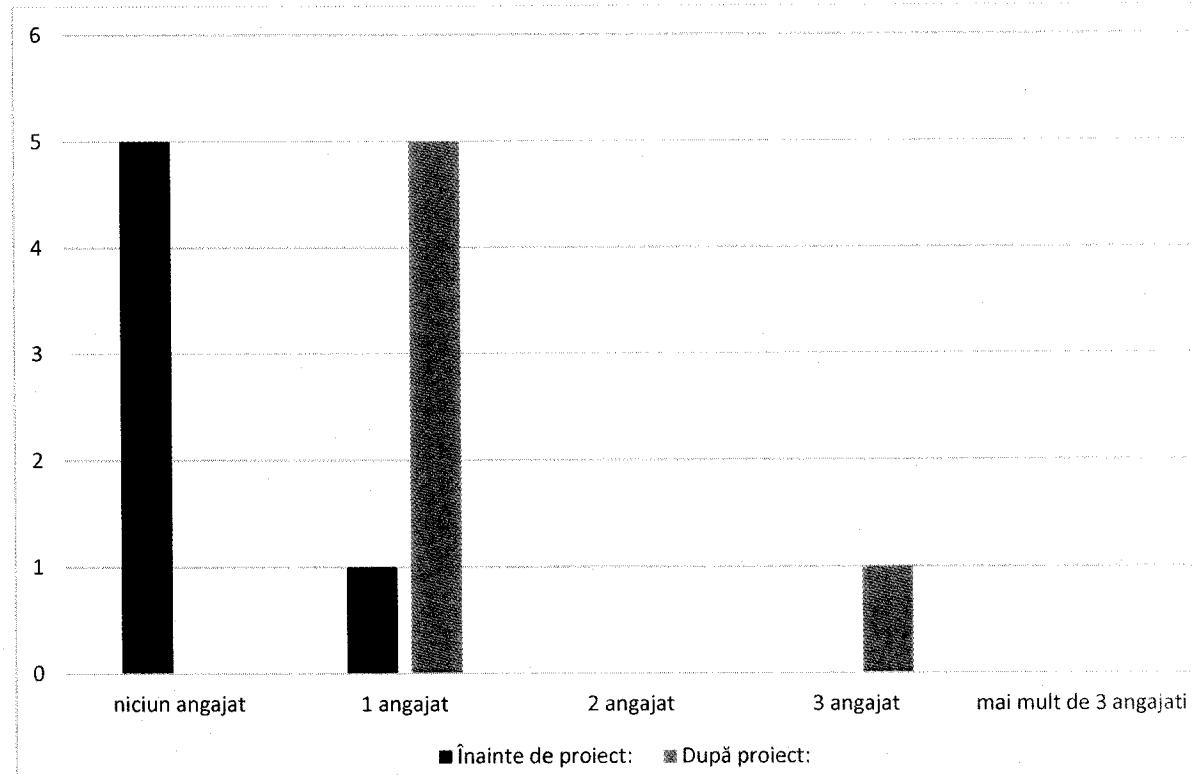
ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

În ceea ce privește angajații în fermă, constatăm că în urma obținerii finanțării se vor dezvolta activitățile din cadrul exploatației care necesită angajarea unei echipe de lucru, majoritatea beneficiarilor previzionând angajarea a cel puțin a unei persoane.

Câtă angajați cu contract de muncă aveți în cadrul fermei?

În ceea ce privește metodele de promovare, constatăm un impact previzionat pozitiv. În urma implementării proiectului beneficiarii vor pune accent pe o promovare adekvată, astfel încât să asigure o vizibilitate suficientă pentru a atrage cât mai mulți clienți.

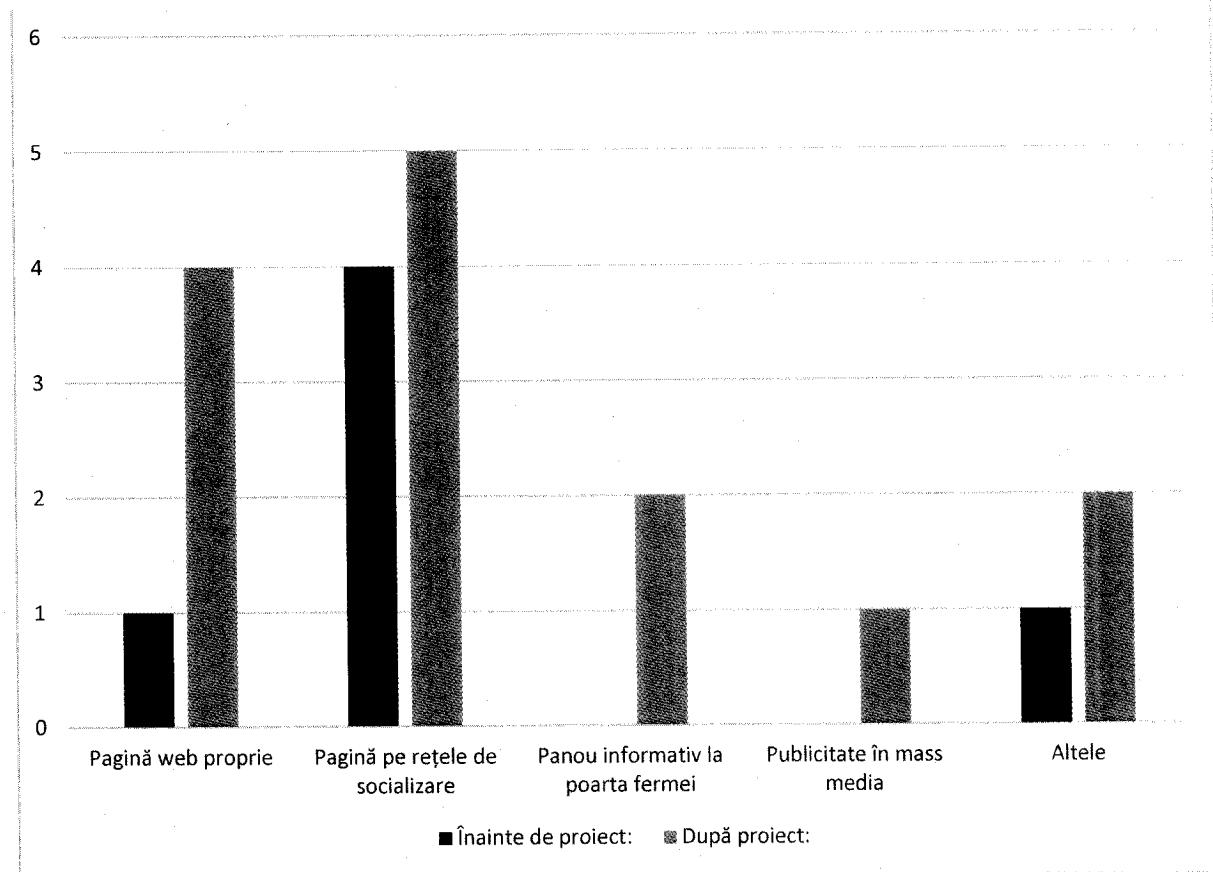

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Ce metode de promovare utilizați în cadrul fermei?

Constatăm un efect pozitiv al finanțărilor acordate fermelor, asupra demersului GAL-ului în încurajarea producătorilor locali în vânzarea produselor direct consumatorilor, eliminarea intermediarilor și implementarea modelului de lanț scurt de aprovizionare.

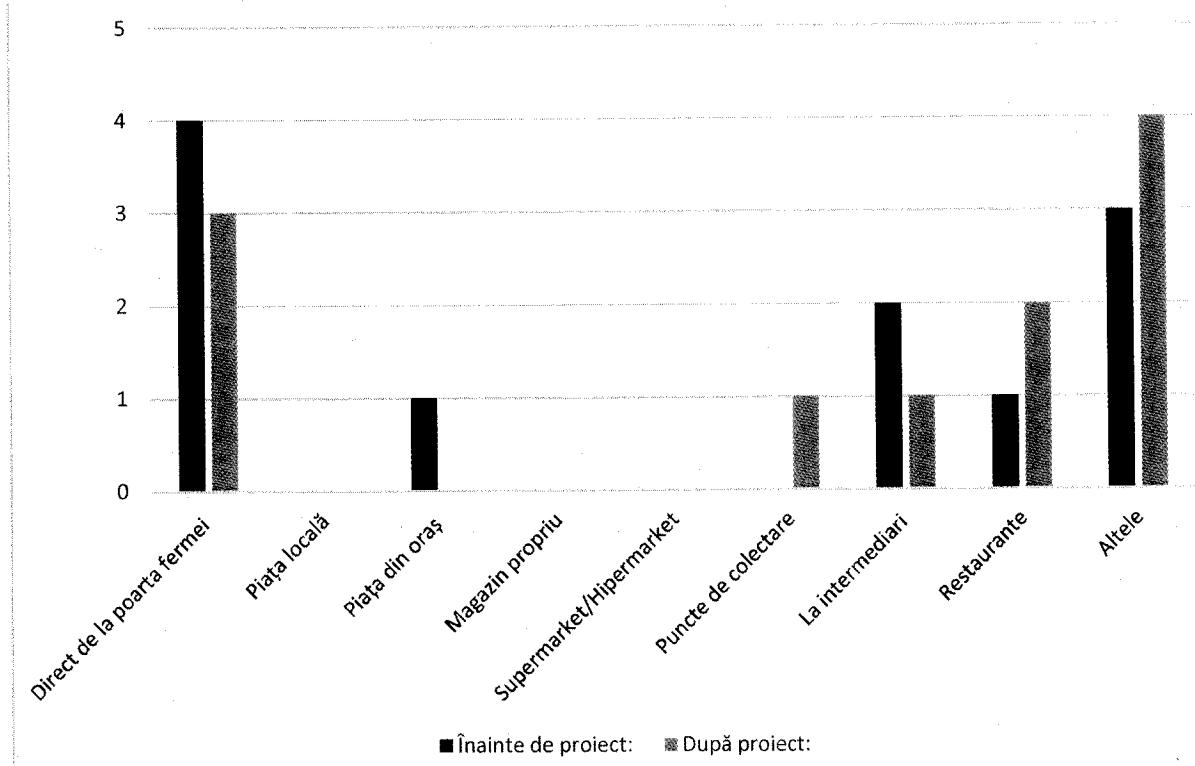

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

În ce măsură comercializați produsele proprii direct către consumatori?

ASOCIAȚIA GAL
SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONJDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonjda, jud. Cluj

Problemele identificate în cadrul implementării proiectelor de către beneficiari:

- obținere de contracte/recepție finală/pv; lipsă informații pregătire dosar final
- birocrație foarte multă; lipsa documentației în finalizarea proiectului
- probleme în eliberarea actelor de la firmele de la care s-au făcut achizițiile;
- probleme cu cumpărătorii ptr. că nu doresc să-și dea datele personale ptr. întocmirea facturilor
- prea multe documente necesare; diverse restricții contabile; termene nerespectate de către instituțiile de stat
- procedura de a înregistra ca marcă proprie - dificilă; obiectiv obligatoriu de îndeplinit (procent 105%); implementare lentă din cauza factorilor neprevăzuți
- durata documentațiilor; buget insuficient pentru investiție; creșterea costului manoperei și a prețului materialelor
- vremea nefavorabilă; lipsa resursei umane
- procedura de a obține certificatul de întreprindere socială - dificilă; schimbări neprevăzute în procedura de implementare a proiectului; nr. limitat de furnizori care să ofere documentele necesare procedurii de implementare
- recrutare angajați; timp pierdut pentru studierea calității echipamentelor; birocrație (autorizare cod CAEN)
- procedura de a certifica ca întreprindere socială - dificilă; schimbări neprevăzute în implementarea proiectului; ritm de implementare lent din cauza factorilor neprevăzuți
- personal corespunzător - greu de găsit; autorizarea activității - complicată; furnizori care să asigure și mențenanța echipamentelor - greu de găsit
- obiectiv obligatoriu de îndeplinit - greu de atins (activ.prestate 96%); ritm lent pentru implementare din cauza factorilor neprevăzuți; lipsă personal calificat
- greu de găsit furnizori care să asigure actele necesare (contract, pv, etc);

ASOCIAȚIA GAL SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

- greu de înndeplinit - cursuri acreditate foarte rare; schimbări neprevăzute în procedura de implementare a proiectului
- achiziția casei de marcat; fiscalizarea casei de marcat; autorizarea activităților
- sunt greu de găsit furnizori care asigură toate actele necesare (contract, proces verbal, etc); implementarea se face într-un ritm mai lent decât cel previzionat din cauza factorilor neprevăzuți; schimbări neprevăzute în procedura de implementare a proiectului
- schimbări în procedura de implementare; lipsa cursurilor acreditate în domeniu; creșterea prețurilor furnizorilor
- birocratie excesivă din partea AFIR; durata lungă a termenelor de aprobare ptr. orice documentație de avizare; proceduri foarte complicate ptr. achiziții
- birocratie; termene prea lungi ptr. răspunsuri la adrese; comunicare deficitară
- birocratie; program încărcat de lucru la instituții și personal fără experiență în aplicarea și gestionarea proiectelor cu fonduri externe.

ASOCIAȚIA GAL
SOMEȘ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

ANALIZA RESULTATELOR FOCUS GRUPULUI

Metoda de tip "focus groups" a fost implementată la nivelul Domeniului de intervenție 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.

Această secțiune ilustrează constatările privind relevanța, eficacitatea și anumite aspecte cheie specifice măsurilor definite în cadrul acestui domeniu de intervenție, pe baza analizei informațiilor colectate de la actorii cheie participanți în cadrul focus grupului, având în vedere stadiul actual de implementare a SDL. Focus Grupul a implicat reprezentanți ai Autorităților Publice Locale de pe teritoriul GAL.

Menționăm că implementarea măsurilor care contribuie la îndeplinirea Domeniului de Intervenție analizat (M1/6B, M2/6B, M3/6B) este într-un stadiu relativ incipient, nu există niciun proiect finalizat, majoritatea celor depuse până la data de 1 octombrie 2018, aflându-se în etapa de evaluare la GAL sau AFIR.

Astfel evaluarea s-a concentrat pe aspecte tipice ale implementării proiectelor, factori tipici care influențează implementarea proiectelor, aspecte generale cu privire la impactul GAL-ului asupra teritoriului, eficiența instrumentelor utilizate de GAL, etc.

În general UAT-urile asociază GAL cu o formă sigură de consultare și colaborare între conducerea UAT-ului și diferite entități, pentru punerea în practică a proiectelor inițiate.

În ceea ce privește măsura în care logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului, părerile sunt împărtășite, unii consideră că în mare măsură încă este relevantă, însă alții susțin că aceste intervenții trebuie revizuite și modificate cu trecerea timpului.

ASOCIAȚIA GAL
SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Eficiența comunicării cu GAL a fost apreciată bună de majoritatea reprezentanților, iar cele mai importante acțiuni desfășurate de GAL au fost cele de asistență în relația GAL - AFIR în etapa depunere - contractare a proiectelor selectate, de sprijin și consiliere pe parcursul implementării, monitorizarea proiectelor, monitorizarea strategiei și analiza, evaluarea și selecția proiectelor.

În urma interviului focus group constatăm o evidentă creștere a gradului de conștientizare cu privire la oportunitățile oferite de SDL pentru a îmbunătăți atractivitatea teritoriului, pentru a valorifica potențialul local și a crea noi oportunități de angajare, inclusiv în ceea ce privește componentele vulnerabile ale societății, prin crearea de rețele, parteneriate public-privat și activități de cooperare.

Recomandări: Sprijinirea beneficiarilor în implementarea proiectelor, monitorizarea continuă a progreselor, identificarea eventualelor blocaje și asistență în rezolvarea acestora.

ASOCIAȚIA GAL SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Concluzii, recomandări și lecții învățate

Prioritatea 1

Măsura M9/1C

Concluzii: Lipsa proiectelor depuse pe această măsură nu permite evaluarea gradului în care SDL sprijină domeniile de intervenție ale acestei priorități.

Până la data de 01.10.2018 au fost lansate două apeluri de proiecte, dar nu a fost contractat niciun proiect. GAL monitorizează periodic nevoile de formare. Ca și în cadrul altor măsuri, au fost elaborate și implementate diferite instrumente de comunicare cu scopul de a informa potențialii beneficiari, inclusiv universitățile, cu privire la oportunitățile de finanțare.

Recomandare: în cadrul sesiunilor de animare care vizează această măsură, trebuie adaptată tehnica de diseminare a informațiilor la tipul de beneficiar. Locațiile în care pot fi identificate aceste tipuri de beneficiari sunt diferite față de beneficiarii altor măsuri, astfel modul de contactare trebuie să fie unul adecvat.

Este important ca informația legată de contextul măsurii să ajungă la potențialii aplicații ca aceștia să înțeleagă importanța acestor acțiuni și să le abordeze corespunzător.

Prioritatea 2

Măsura M7/2A

Concluzii: Lipsa proiectelor depuse pe această măsură nu permite evaluarea gradului în care SDL sprijină domeniile de intervenție ale acestei priorități.

Dificultățile potențialilor beneficiari se bazează pe intensitatea sprijinului. Majoritatea celor care intenționează să depună proiect pe această măsură renunță

ASOCIAȚIA GAL SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

după analiza amănunțită a costurilor unui asemenea proiect. O altă problemă identificată în urma evaluării o reprezintă faptul că suma alocată este prea mică pentru beneficiarii mai mari care ar dispune de capacitatea financiară implementării unui asemenea proiect.

Totuși în continuare există potențiali beneficiari în teritoriu care intenționează să depună proiect în cadrul acestei măsuri, astfel menținerea măsurii se justifică încă.

Recomandare: GAL poate acorda sprijin tehnic potențialilor beneficiari în ceea ce privește evaluarea șanselor, costurilor și eficienței proiectelor. Potențialii beneficiari pot fi stimulați prin aspectul complementar al măsurilor, respectiv beneficiarii direcți sau indirecți ai măsurilor M6/2B, M8/3A și M9/1C pot fi tocmai beneficiarii acestei măsuri. Într-un caz ideal, cooperativa înființată prin măsura M8/3A va putea fi beneficiarul unei investiții prin măsura M7/2A.

Măsura M6/2B

Concluzii: Lipsa proiectelor finalizate pe această măsură nu permite evaluarea gradului în care SDL sprijină domeniile de intervenție ale acestei priorități, însă există 7 proiecte aflate în implementare. Reducerea numărului de tineri fermieri în teritoriu este o problemă care ar putea fi rezolvată parțial prin măsura M6/2B, ce înregistrează o performanță bună în ceea ce privește atingere ţintei. În România, lipsa tinerilor în agricultură este considerată o problemă în comparație cu alte țări. Cu toate acestea, având în vedere numărul în valoare absolută de fermieri români care au mai puțin de 35 de ani, se poate observa că acesta este unul similar în România (171.960) și în Polonia (173.560). Prin urmare, există posibilitatea de a ajuta fermierii să își intensifice activitatea de învățare pe tot parcursul vieții, datorită îmbunătățirii condițiilor pieței locale și a dezvoltării rurale.

ASOCIAȚIA GAL SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Recomandări: Este important a se lua în considerare necesitatea de a elimina sau de a reduce neîncrederea fermierilor în vîrstă de a vinde / închiria terenuri tinerilor. Probabil acest tipar de gândire nu este ușor de schimbat fără o compensație publică potrivită, cum ar fi pensionarea anticipată. Mai multe informații / instruiriri / manuale și ghiduri pentru beneficiari.

Prioritatea 3

Măsura M8/3A

Concluzii: Până la 01 octombrie 2018, gradul de atingere al obiectivului SDL de a sprijini producătorii primari prin integrarea mai bună a acestora în lanțul agroalimentar, prin intermediul formelor associative, este scăzut, nefiind finalizat proiectul selectat și contractat prin măsura M8/3A.

Însă proiectul se află în implementare și curând se va înființa o cooperativă a producătorilor de fructe de pădure, care va integra 6 fermieri într-o formă de asociere care își propune comercializarea produselor proprii prin intermediul unor lanțuri scurte de aprovizionare, astfel obiectivul măsurii se va îndeplini.

Recomandări: Încurajarea formei associative în implementarea altor proiecte complementare, participarea la instruiriri, schimburi de experiență și investiții comune astfel încât să se asigure sustenabilitatea cooperativei și după închiderea sprijinului acordat prin măsura M8/3A.

Includerea membrilor cooperativei în diferite acțiuni de promovare și animare a GAL-ului.

ASOCIAȚIA GAL SOMES TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONȚIDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonțida, jud. Cluj

Prioritatea 6

Măsura M4/6A, M5/6A

Concluzii: Proiectele finanțate în cadrul măsurilor M4/6A și M5/6A, contribuie, în mod evident, la realizarea obiectivelor DI 6A, prin promovarea diversificării economiei rurale și crearea de noi oportunități de locuri de muncă.

Obiectivele și modalitățile de implementare ale măsurilor sunt bine definite, însă, alocarea fondurilor se dovedește a fi insuficientă pentru a corespunde cerințelor potențialilor beneficiari, luând în considerare faptul că finanțarea solicitată a fost mai mare decât cea planificată inițial. Au fost realizate 2 realocări financiare în vederea finanțării a cât mai multe proiecte cu asemenea impact important asupra dezvoltării teritoriului. Așadar în urma acestor proiecte vor fi înființate 22 noi activități non-agricole, dintre care 5 vor fi întreprinderi sociale care vor contribui la demersul de incluziune socială asumată de GAL prin Strategia de Dezvoltare Locală și de asemenea vor fi create 38 noi locuri de muncă.

Recomandări: Sprijinirea beneficiarilor în implementarea proiectelor, monitorizarea continuă a progreselor, indentificarea eventualelor blocaje și asistență în rezolvarea acestora.

Măsurile M1/6B, M2/6B, M3/6B

Implementarea măsurilor M1/6B, M2/6B, M3/6B este într-un stadiu relativ incipient, doar în cadrul măsurilor M1/6B și M2/6B fiind înregistrate proiecte contractate.

Întârzierea măsurii M1/6B se datorează în mare parte duratei lungi de evaluarea a proiectelor la nivelul CRFIR, care în unele cazuri poate dura și 9-10 luni.

ASOCIAȚIA GAL SOMEŞ TRANSILVAN

CIF: 28075798, Cont bancar: RO029CECECJ1430RON06
BONJDA, Str. Mihai Eminescu nr. 446, com. Bonjda, jud. Cluj

În ceea ce privește măsura M2/6B, la început, GAL a întâmpinat probleme în relația cu OJFIR datorită tipului acestei măsuri. Măsura fiind de servicii/mixtă, aceasta nu corespunde direct niciunei măsuri din PNDR, astfel a creat multe discuții și dezbaterei atât în ceea ce privește cheltuielile eligibile cât și acțiunile eligibile finanțate prin aceasta.

Totuși este contractat 1 proiect prin această măsură care va contribui la valorificarea patrimoniului local, creșterea atractivității zonei și consolidarea identității locale, și încă 2 proiecte se află în etapa de contractare. GAL lansează o nouă sesiune de depunere a proiectelor, în cadrul căreia sunt așteptate alte 3-4 proiecte în valorificarea patrimoniului local și consolidarea identității locale.

Măsura M3/6B se află în cea mai incipientă fază, până în data de 01 octombrie nu a fost selectat niciun proiect, însă există o sesiune lansată și se așteaptă ca cel puțin un proiect să fie depus.

Recomandări: Sprijinirea beneficiarilor în implementarea proiectelor, monitorizarea continuă a progreselor, indentificarea eventualelor blocaje și asistență în rezolvarea acestora.

Echipa de evaluatori:

Expert tehnic externalizat: Incze Laura

Responsabil tehnic GAL: Rus Letiția Cristina